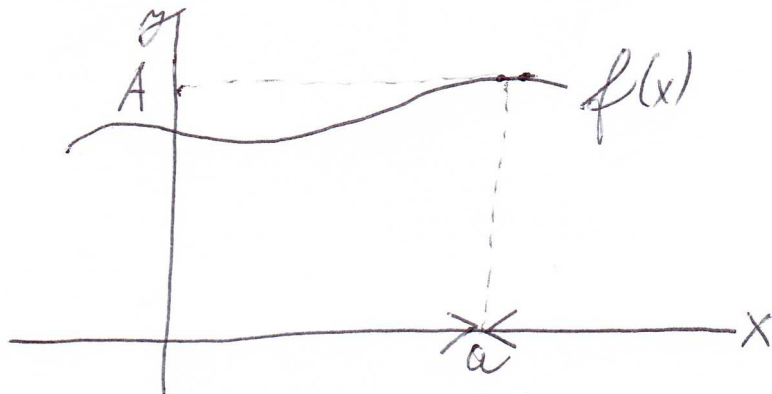

LIMITY FUNKCÍ VÍCE PROMĚNNÝCH

OPAKOVÁNÍ: LIMITA FUNKCE JEDNÉ PROMĚNNÉ
(PŘEDSTAVA)

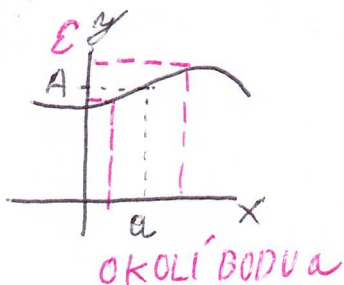

BLÍŽÍM SE a ZLEVA NEBO
ZPRAVA.

FUNKCE f MÁ V BODĚ a LIMITU A

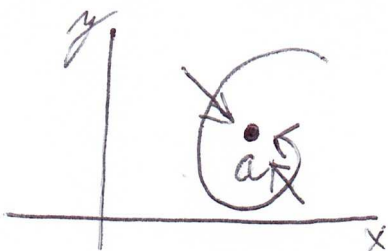
$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = A$$

LIMITA FUNKCE f PRO x BLÍŽÍČÍ SE
 a JE ROVNA A

FUNKCE DVOU PROMĚNNÝCH

MŮŽEME SE BLÍŽIT VÍCE ZPŮSOBY - BLÍŽÍME SE Z RŮZNYCH
SMĚRŮ (BLÍŽENÍ ZLEVA A ZPRAVA JAKOBY NAHRAZUJI)

BUDU PRACOVAT S POSLOUPNOSTMI

$$\forall x_n \quad x_n \rightarrow a \Rightarrow f(x_n) \rightarrow A$$

$$\{x_n, y_n\} = \left\{ \frac{1}{n}, \frac{n+3}{n^2} \right\}$$

POPISUJE
JAK SE
CHOVÁ x -OVÁ
SOUŘADNICE

POPISUJE
JAK SE
CHOVÁ y -OVÁ
SOUŘADNICE

PŘÍKLAD:

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [2,4]} \frac{x+2y}{2x+y}$$

LIMITA SE ZÍSKÁ TAK, ŽE SE VEZME NĚJAKÁ POSLOUPNOST BODŮ, KTERÁ JDE K BODU $[2,4]$, TU POSLOUPNOST TAM DOSADÍM A TO ČÍSLO CO MI VYJDE BYCH CHTĚL PROHLÁŠIT LIMITOU TĚ DANÉ FUNKCE.

DOKÁZAL BYCH VYMYSLET NĚJAKOU POSLOUPNOST KTERÁ PŮJDE KE DVOJCE? UDĚLÁME NĚJAKOU NEKONEČNOU.

$$x_n = 2 - \frac{1}{n}$$

KDYŽ n PŮJDE DO NEKONEČNA, TAK $\frac{1}{n}$ JDE K NULE, $2-0=2$, TAHLE POSLOUPNOST JDE KE DVOJCE.

POTŘEBUJI JEŠTĚ VYMYSLET NĚJAKOU POSLOUPNOST, KTERÁ PŮJDE KE ČTYŘCE.

$$y_n = 4 + \frac{1}{n}$$

DO TĚ LIMITY TEĎ DOSADÍM ZA x TO x_n , ZA y TO y_n
A SPOČÍTÁM TU LIMITU.

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [2,4]} \frac{x+2y}{2x+y} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 - \frac{1}{n} + 2 \cdot (4 + \frac{1}{n})}{2 \cdot (2 - \frac{1}{n}) + 4 + \frac{1}{n}} =$$

NA JAKOU LIMITU MI TATO LIMITA, KTERÁ SE TÝKALA
FUNKCE DVOU PROMĚNNÝCH PŘEJDE? NA LIMITU JEDNÉ
PROMĚNNÉ, NAVÍC TO ŘEŠÍ POSLOUPNOST. ($n \rightarrow \infty$)

TO CO MI VYJDE PROHLÁŠÍM ŽE BY ASI MOHLO BÝT LIMITOU
TĚ NAŠÍ FUNKCE.

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 - \frac{1}{n} + 8 + \frac{2}{n}}{4 - \frac{2}{n} + 4 + \frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{10 + \frac{1}{n}}{8 - \frac{1}{n}} = \frac{10}{8} = \underline{\underline{\frac{5}{4}}}$$

TO ZNAMENÁ, ŽE PRVNÍ ODHAD JE ŽE TA LIMITA
TĚTO FUNKCE VÍCE PROMĚNNÝCH SE BUDE ROVNAT $\frac{5}{4}$.

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{\sqrt{x+(y-2)^2+1} - 1}{x+(y-2)^2} =$$

LIMITA, KDY DVOJICE x, y JDE K BODU $[0,2]$ ZE ZLOMKU...

PRVNÍ ZKUSÍM DOSADIT

$$= \left[\frac{\sqrt{0+(2-2)^2+1} - 1}{0+(2-2)^2} = \frac{0}{0} \right] =$$

LIMITA VYŠLA NULA DĚLENO NULOU, TADY PŘEDPOKLAD O TOM ŽE FUNKCE JE SPOJITÁ POBLIŽ NEVDE, PROTOŽE TAM LIMITA NEMÍ DEFINOVANÁ - VYŠEL NEURČITÝ VÝRAZ.

VZPOMENOUT: JAK SE U FUNKCE JEDNÉ PROMĚNNÉ PRACOVALO S ODMOCNINAMA?

- ROZŠÍŘILI ODMOCNINOU NA DRUHOU

A MUSÍ TAM BYT PLUS $(a+b) \cdot (a-b) = a^2 - b^2$

$$= \lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{\sqrt{x+(y-2)^2+1} - 1}{x+(y-2)^2} \cdot \frac{\sqrt{x+(y-2)^2+1} + 1}{\sqrt{x+(y-2)^2+1} + 1} =$$

$$= \lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{x+(y-2)^2+1-1}{[x+(y-2)^2] \cdot (\sqrt{x+(y-2)^2+1} + 1)} =$$

$$= \lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{\cancel{x+(y-2)^2}}{\cancel{[x+(y-2)^2]} \cdot (\sqrt{x+(y-2)^2+1} + 1)} = \lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{1}{\sqrt{x+(y-2)^2+1} + 1} = \frac{1}{2}$$

PROČ ŠLO V PŘÍKLADU ZKRÁTIT (VIZ NÍŽE)?

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [0,2]} \frac{x + (y-2)}{[x + (y-2)^2] \cdot (\sqrt{x + (y-2)^2 + 1} + 1)}$$

KDYBYCH TADY DOSADIL :

$$\frac{0 + (2-2)}{[0 + (2-2)^2] \cdot (\sqrt{0 + (2-2)^2 + 1} + 1)} =$$
$$= \frac{\cancel{0}}{\cancel{0} \cdot (\sqrt{0 + (2-2)^2 + 1} + 1)}$$

⇓
PROČ TO LZE "TOTO" ?

PROTOŽE POČÍTÁM LIMITU V BODĚ $[0,2]$, TEDY PRACUJI S ČÍSLY KTERÁ JSOU HROZNĚ BLÍZKÁ BODU $[0,2]$, ALE V BODĚ $[0,2]$ TO NEMŮŽE BÝT, TO ZNAMENÁ, ŽE MI NEVYJDE NIKDY NULA, JE TO PROSTĚ MALINKÉ ČÍSLO BLÍZKÉ NULE A POTOM MŮŽU ZKRÁTIT. LIMITA: : PRACUJI SE VŠÍM CO JE HROZNĚ BLÍZKO, ALE NIKDY S TÍM BODEM, PROTO JE KRAČENÍ POVOLENO.

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [-1,0]} \frac{xy + 2x + y + 2}{xy^2 + y^2 + x + 1} =$$

PRVNÍ ZKUSÍM DOSADIT

$$= \left[\frac{-1 \cdot 0 + 2 \cdot (-1) + 0 + 2}{-1 \cdot 0^2 + 0^2 + (-1) + 1} = \frac{0}{0} \right] =$$

NEURČITÝ VÝRAZ

VYTKNUTÍ - NEPOUŽÍVÁM:

$$\left(= \frac{x \left(y + 2 + \frac{y}{x} + \frac{2}{x} \right)}{x \left(y^2 + \frac{y^2}{x} + 1 + \frac{1}{x} \right)} = \frac{-1 \left(0 + 2 + \frac{0}{-1} + \frac{2}{-1} \right)}{-1 \left(0^2 + \frac{0^2}{-1} + 1 + \frac{1}{-1} \right)} = \frac{2 + (-1) \cdot (-2)}{-1 + (-1) \cdot (-1)} = \frac{0}{0} \right)$$

TOHLE VYTÝKÁMÍ FUNKCE KDYŽ? KDYŽ SE TO BLÍŽÍ K NEKONEČNU, TAK VŠECHNY PODÍLY PŮJDOU K NULE.

JAK VYTKNU TADY?

$$= \lim_{[x,y] \rightarrow [-1,0]} \frac{x(y+2) + 1 \cdot (y+2)}{y^2(x+1) + 1 \cdot (x+1)} = \lim_{[x,y] \rightarrow [-1,0]} \frac{(y+2) \cancel{(x+1)}}{\cancel{(x+1)} (y^2+1)} =$$

$$= \frac{(0+2)}{(0^2+1)} = \underline{\underline{2}}$$

MILAN MROČKOVSKI
SATA150@GMAIL.COM
YESIT.CZ

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [0,0]} \frac{y}{x} =$$

ZKUSÍM TO PŘES POSLOUPNOSTI, ZVOLÍM SI NĚJAKOU POSLOUPNOST KTERÁ JDE K BODU $[0,0]$ UDELAŤ SI MINIMÁLNĚ ALESPŮŇ 1 ODHAD JAK BY TO MOHLO VYJÍT.

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \cdot \frac{n}{1} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n} = \lim_{n \rightarrow \infty} 1 = 1$$

$$\left[\frac{y}{x} \right]$$

PRVNÍ ODHAD JE, ŽE TA LIMITA SE ROVNA JEDNĚ.

ABYCHOM DOKÁZALI ŽE TO JEDNIČKA JE, TAK TO MUSÍME UKÁZAT PRO VŠECHNY POSLOUPNOSTI, KTERÉ K TOMU BODU $[0,0]$ JDOU.

UKÁZAT JINOU POSLOUPNOST KTERÁ JDE K BODU $[0,0]$:

$$x_n = \frac{1}{n^2}$$

$$y_n = \frac{1}{n^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} 1 = 1$$

ZASE BYLI OBĚ POSLOUPNOSTI STEJNĚ, VYMYSLĚT JINÝ PŘÍPAD, ABY OBĚ POSLOUPNOSTI NEBYLI STEJNĚ:

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = \left[\frac{1}{\infty} \right] = 0$$

PRO TUHLE POSLOUPNOST MI VYŠLA LIMITA 0, CO JE SPRÁVNĚ? FUNKCE BY MĚLA LIMITU TEHDY, KDYBY PRO KAŽDOU POSLOUPNOST, JAKOUKOLIV KTEROU SI ZVOLÍM, TAK MI VYŠEL VŽDY STEJNÝ VÝSLEDEK.

MĚ VYŠEL JINÝ VÝSLEDEK NEŽ PŘEDCHOZÍ, TAK O TĚTO FUNKCI ŘEKNU ŽE NĚMÁ LIMITU. NEVÍM CO BY TO MĚLO BÝT (NULA NEBO JEDNIČKA), TAHLE FUNKCE LIMITU NEMÁ.

ZADÁNÍ

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [0,0]} \frac{2xy}{x^2 + y^2} =$$

UKAŽ, ŽE TATO FUNKCE V BODĚ $[0,0]$ LIMITU NEMÁ, TEDY: NAVÍT TAKOVÉ DVĚ POSLOUPNOSTI ABY TA LIMITA VYŠLA JINAK.

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n}}{\left(\frac{1}{n}\right)^2 + \left(\frac{1}{n}\right)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{n^2}}{\frac{1}{n^2} + \frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{n^2}}{\frac{2}{n^2}} = 1$$

V POSLOUPNOSTI MOHU MĚNIT ZNAMENÁKO, MÍSTO JEDNIČKY MOHU DÁT DVOJKU, TROJKU, ... MŮŽEME MĚNIT MOCNINU U n . AŤD., ALE DALŠÍ VARIANTY JSOU SLOŽITĚJŠÍ NA VÝPOČET.

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot \frac{1}{n} \cdot \frac{1}{n^2}}{\left(\frac{1}{n}\right)^2 + \left(\frac{1}{n^2}\right)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{2}{n^3}}{\frac{1}{n^2} + \frac{1}{n^4}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n^3} : \left(\frac{n^2+1}{n^4}\right) =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n^3} \cdot \frac{n^4}{n^2+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{1} \cdot \frac{n}{n^2+1} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{n^2+1} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n(2)}{n^2(1+n^{\frac{1}{2}})} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{n(1+n^{\frac{1}{2}})} = 0$$

Potvrdilo se že: ZADÁNÍ: TAHLE FUNKCE LIMITU NEMÁ

$$\lim_{[x,y] \rightarrow [0,0]} \frac{x^2 y}{x^4 + y^2} =$$

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1}{n}\right)^2 \cdot \frac{1}{n}}{\left(\frac{1}{n}\right)^4 + \left(\frac{1}{n}\right)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2} \cdot \frac{1}{n}}{\frac{1}{n^4} + \frac{1}{n^2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^3}}{\frac{1+n^2}{n^4}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^3} \cdot \frac{n^4}{1+n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{1+n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 \left(\frac{1}{n}\right)}{n^2 \left(\frac{1}{n^2} + 1\right)} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n}}{\frac{1}{n^2} + 1} = \frac{0}{0+1} = 0$$

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$y_n = \frac{1}{n^2}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\frac{1}{n}\right)^2 \cdot \frac{1}{n^2}}{\left(\frac{1}{n}\right)^4 + \left(\frac{1}{n^2}\right)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^2} \cdot \frac{1}{n^2}}{\frac{1}{n^4} + \frac{1}{n^4}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4}}{\frac{1}{n^4} + \frac{1}{n^4}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{n^4}}{\frac{1+1}{n^4}} =$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^4} \cdot \frac{n^4}{2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2} = \frac{1}{2}$$

PARCIAĽNÍ DERIVACE

POKUD MÁM FUNKCI DVOU PROMĚNNÝCH A CHTĚL BYCH
SPOČÍTAT DERIVACI, TAK UŽ MI NENÍ JASNÝ PODLE
KTERÉ PROMĚNNÉ BYCH MĚL DERIVOVAT $\Rightarrow$ PROTO
POUŽÍVÁM PARCIAĽNÍ DERIVACE

(PARCIAĽNÍ DERIVACE PODLE PROMĚNNÉ x ,
PARCIAĽNÍ DERIVACE PODLE PROMĚNNÉ y)

(FUNKCE DVOU PROMĚNNÝCH x A y JE DANÁ JAKO $x^3y + 4y - 2y^3$)

PŘÍKLAD: $f(x,y) = x^3y + 4yx - 2y^3$ CHCI SPOČÍTAT
PARCIAĽNÍ DERIVACI
PODLE DVOU PROMĚNNÝCH

$$\frac{df}{dx} = 3x^2y + 4y - (2y^3)' = 3x^2y + 4y$$

$\neq$ JE CHÁPÁNO JAKO KONSTANTA, PROTOŽE DERIVUJI PODLE x .

$$\frac{df}{dy} = x^3 + 4x - 6y^2$$

POZNÁMKA:
 $(4y \cdot x)' = 4y$
 $c \quad (c)' = 0$

$$f(x,y) = x^y$$

$$\frac{df}{dx} = y x^{y-1}$$

y JE KONSTANTA
POZNÁMKA: $(x^5)' = 5x^{5-1} = 5x^4$

$$\frac{df}{dy} = x^y \ln x$$

x JE KONSTANTA
 $(a^x)' = a^x \cdot \ln a \cdot (x)'$ $[(2^y)]' = 2^y \ln 2 \cdot (y)'$
(a JE KONSTANTA)

$$f(x,y) = x \sqrt[3]{y} + \frac{y^2}{\sqrt{x}} = x \cdot y^{\frac{1}{3}} + y^2 \cdot x^{-\frac{1}{2}}$$

$$\frac{df}{dx} = y^{\frac{1}{3}} + y^2 \cdot \left(-\frac{1}{2} x^{-\frac{3}{2}}\right)$$

$$\frac{df}{dy} = x \cdot \frac{1}{3} y^{-\frac{2}{3}} + 2y x^{-\frac{1}{2}}$$

$$f(x, y) = \ln(x + \ln y)$$

$$\frac{df}{dx} = \frac{1}{x + \ln y} \cdot (x + \ln y)' =$$

$$= \frac{1}{x + \ln y} \cdot [(x)' + (\ln y)'] =$$

$$= \frac{1}{x + \ln y} \cdot 1$$

$$\frac{df}{dy} = \frac{1}{x + \ln y} \cdot (x + \ln y)' =$$

$$= \frac{1}{x + \ln y} [(x)' + (\ln y)'] =$$

$$= \frac{1}{x + \ln y} \cdot \frac{1}{y} \cdot (y)' =$$

$$= \frac{1}{x + \ln y} \cdot \frac{1}{y} \cdot 1$$

FUNKCE O TŘECH PROMĚNNÝCH

$$f(x, y, z) = 3x^2 + \frac{x-y}{x+y} - e^{x-2y+3z}$$

$$\frac{df}{dx} = 6x + \frac{(x-y)' \cdot (x+y) - (x-y) \cdot (x+y)'}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z} \cdot (x-2y+3z)'$$

$$= 6x + \frac{1 \cdot (x+y) - (x-y) \cdot 1}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z} \cdot 1 =$$

$$= 6x + \frac{(x+y) - (x-y)}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z}$$

$$\frac{df}{dy} = \frac{(x-y)' \cdot (x+y) - (x-y) \cdot (x+y)'}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z} \cdot (x-2y+3z)' =$$

$$= \frac{-1 \cdot (x+y) - (x-y) \cdot 1}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z} \cdot (-2) =$$

$$= \frac{-(x+y) - (x-y)}{(x+y)^2} - e^{x-2y+3z} \cdot (-2)$$

$$\frac{df}{dz} = -e^{x-2y+3z} \cdot (x-2y+3z)' =$$

$$= -e^{x-2y+3z} \cdot 3$$

$$f(x, y) = \cos \frac{x^2}{y}$$

$$= \cos(x^2 \cdot y^{-1})$$

SPočÍTEJ PARCIÁLNÍ DERIVACI

PODLE OBOU PROMĚNNÝCH V BODĚ $\frac{\pi}{2}$ A 1.

$\left[\frac{\pi}{2}, 1\right]$ = SOUŘADNICE
BODU.

$$\begin{aligned} \frac{df}{dx} &= -\sin(x^2 \cdot y^{-1}) \cdot (x^2 \cdot y^{-1})' = \\ &= \underline{-\sin(x^2 \cdot y^{-1}) \cdot 2x \cdot y^{-1}} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{df}{dy} &= -\sin(x^2 \cdot y^{-1}) \cdot (x^2 \cdot y^{-1})' = \\ &= -\sin(x^2 \cdot y^{-1}) \cdot x^2 \cdot (-1y^{-2}) = \\ &= \underline{-\sin(x^2 \cdot y^{-1}) \cdot x^2 \cdot (-1) y^{-2}} \end{aligned}$$

$$\frac{df}{dx} \left(\left[\frac{\pi}{2}, 1 \right] \right) = \underline{-\sin \left[\left(\frac{\pi}{2} \right)^2 \cdot 1^{-1} \right] \cdot 2 \cdot \frac{\pi}{2} \cdot 1^{-1}}$$

$$\frac{df}{dy} \left(\left[\frac{\pi}{2}, 1 \right] \right) = \underline{-\sin \left[\left(\frac{\pi}{2} \right)^2 \cdot 1^{-1} \right] \cdot \left(\frac{\pi}{2} \right)^2 \cdot (-1) \cdot 1^{-2}}$$

DOSAZUJI

DOSAZUJI

PARCIAĽNÍ DERIVACE VYŠŠÍCH ŘÁDŮ

STEJNĚ JAK SE DERIVUJÍ FUNKCE JEDNÉ
PROMĚNNÉ, LZE DERIVOVAT FUNKCE VÍCE PROMĚNNÝCH

POKUD MÁM FUNKCI: $f(x, y)$

TAK VÍM, JAK SPOČÍTAT PARCIAĽNÍ
DERIVACI PODLE x A PARCIAĽNÍ
DERIVACI PODLE y .

$$\frac{df}{dx} \quad \frac{df}{dy}$$

KDYŽ BUDU POČÍTAT DERIVACE ŘÁDU DRUHÉHO,
TAK TĚCH MOŽNOSTÍ JE VÍCE

MŮŽU VZÍT PARCIAĽNÍ DERIVACI FUNKCE f PODLE x
A JEŠTĚ ZNOVU ZDERIVOVAT PODLE x A UDĚLAT
PARCIAĽNÍ DERIVACI DRUHÉHO ŘÁDU FUNKCE f PODLE
PROMĚNNÉ x , PODLE PROMĚNNÉ x .

$$\frac{d^2 f}{dx dx} = \frac{d^2 f}{dx^2} \quad (\text{TEDY, ZNOVU ZDERIVUJI } \frac{df}{dx} \text{ PODLE } x)$$

NEBO MŮŽEME VZÍT PARCIAĽNÍ DERIVACI PODLE x ZNOVU,
ALE TENTOKRÁT TO CO VYJDE ZDERIVOVAT PODLE y .

$$\frac{d^2 f}{dx dy}$$

DALŠÍ MOŽNOSTÍ JE DERIVACE PODLE y , PAK JI ZDERIVOVAT PODLE x .

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x}$$

VEZMU PARCIÁLNÍ DERIVACE PODLE y A JEŠTĚ JEDNOU JI ZDERIVUJI PODLE y .

$$\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial y} = \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}$$

MAŤ 4 JEDNOTKY JAK SPOČÍTAT PARCIÁLNÍ DERIVACI DRUHÉHO ŘÁDU.

$$f(x, y) = x^3 y + 4xy - 2y^3$$

CHCI SPOČÍTAT PARCIÁLNÍ DERIVACI DRUHÉHO ŘÁDU

$$\frac{\partial f}{\partial x} = 3x^2 y + 4y \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = \underline{\underline{6xy}}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = x^3 + 4x - 6y^2 \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = \underline{\underline{-12y}}$$

SMÍŠENÉ

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = \underline{\underline{3x^2 + 4}} \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x} = \underline{\underline{3x^2 + 4}}$$

$$f(x,y) = \sin(xy)$$

CHCI PARCIÁLNÍ
DERIVACI DRUHÉHO ŘÁDU

$$\begin{aligned}\frac{\partial f}{\partial x} &= \cos(xy) \cdot (xy)' = \\ &= \cos(xy) \cdot y\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial f}{\partial y} &= \cos(xy) \cdot (xy)' = \\ &= \cos(xy) \cdot x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} &= -\sin(xy) \cdot (xy)' \cdot y + \cos(xy) \cdot (y)' = \\ &= -\sin(xy) \cdot y \cdot y + \cos(xy) \cdot 0 = \\ &= -\sin(xy) \cdot y^2 + \cos(xy) \cdot 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^2 f}{\partial y^2} &= -\sin(xy) \cdot (xy)' \cdot x + \cos(xy) \cdot (x)' = \\ &= -\sin(xy) \cdot x \cdot x + \cos(xy) \cdot 0 = \\ &= -\sin(xy) \cdot x^2 + \cos(xy) \cdot 0\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} &= -\sin(xy) \cdot (xy)' \cdot y + \cos(xy) \cdot (y)' = \\ &= -\sin(xy) \cdot x \cdot y + \cos(xy) \cdot 1\end{aligned}$$

$$\frac{df}{dy dx} = -\sin(xy) \cdot (xy)' \cdot x + \cos(xy) \cdot (x)' =$$

$$= -\sin(xy) \cdot y \cdot x + \cos(xy) \cdot 1$$

SMÍŠENÉ PARCIÁLNÍ DERIVACE VYŠLI STEVNĚ, POKUD JSOU FUNKCE SPOJITÉ, TAK SE MUSÍ ROVNAT.

$$f(x, y) = e^{x^2 y}$$

$$\frac{df}{dx} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot 2yx$$

$$\frac{d^2 f}{dx^2} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' \cdot 2yx + e^{x^2 y} \cdot (2yx)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot (2xy) \cdot 2yx + e^{x^2 y} \cdot 2y$$

$$\frac{df}{dy} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot x^2$$

$$\frac{d^2 f}{dy^2} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' \cdot x^2 + e^{x^2 y} \cdot (x^2)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot (x^2) \cdot x^2 + e^{x^2 y} \cdot 0 =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot x^4$$

$$\frac{d^2 f}{dx dy} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' \cdot 2yx + e^{x^2 y} \cdot (2yx)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot x^2 \cdot 2yx + e^{x^2 y} \cdot 2x$$

$$\frac{d^2 f}{dy dx} = e^{x^2 y} \cdot (x^2 y)' \cdot x^2 + e^{x^2 y} \cdot (x^2)' =$$

$$= e^{x^2 y} \cdot 2xy \cdot x^2 + e^{x^2 y} \cdot 2x$$

$$f(x,y) = 2xe^y + 3ye^x$$

VYPOČÍTAT PARCIAĽNÍ
DERIVACI 4. RÁDU PODLE:

$$\frac{\partial^4 f}{\partial y \partial x \partial x \partial y}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial f}{\partial y} &= (2xe^y)' + (3ye^x)' = \\ &= 2x e^y \cdot (y)' + 3e^x \cdot 1 = \\ &= 2x e^y \cdot 1 + 3e^x = \\ &= 2x e^y + 3e^x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^2 f}{\partial y \partial x} &= (2xe^y)' + (3e^x)' = \\ &= 2e^y + 3e^x \cdot (x)' = \\ &= 2e^y + 3e^x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^3 f}{\partial y \partial x \partial x} &= (2e^y)' + (3e^x)' = \\ &= 3e^x \cdot (x)' = \\ &= 3e^x\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\frac{\partial^4 f}{\partial y \partial x \partial x \partial y} &= (3e^x)' = \\ &= \underline{\underline{0}}\end{aligned}$$

URČI VŠECHNY PARCIAĽNÍ DERIVACE 4. RÁDU
TÉ FUNKCE, KOLIK BYCH JÍ BYLO ?

$$\frac{d^4 f}{dy dx dx dy}$$

SEM MŮŽU

↑ ↑ ↑ ↑

DÁT

$xy \ xy \ xy \ xy$

$y \ A \ x$

$2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$ MOŽNOSTÍ JAK
DERIVACE SPOČÍTAT